

RPO-630553-X/09/MS

Notatka służbowa

dotycząca sprawy napięć między mieszkańcami Łomży a Czeczenami przebywającymi w znajdującym się w tym mieście Ośrodku dla Cudzoziemców Ubiegających się o Nadanie Statusu uchodźcy lub Azylu

Z polecenia Rzecznika Praw Obywatelskich Pana Dr Janusza Kochanowskiego, Tomasz Gellert – dyrektor Zespołu Administracji Publicznej, Zdrowia i ochrony Praw Cudzoziemców oraz Marcin Sośniak – starszy specjalista w Zespole, przeprowadzili na terenie Łomży w dniu 6 października 2009 r. badania, dotyczące sygnalizowanej przez media sprawy napięć między mieszkańcami miasta a Czeczenami przebywającymi w znajdującym się w Ośrodku dla Cudzoziemców Ubiegających się o Nadanie Statusu Uchodźcy lub Azylu. Według enuncjacji prasowych, podłożem napięć było pobicie przez nieznanego sprawcę dwóch mieszkanki Ośrodka, będące skutkiem antyczeczeńskich nastrojów mieszkańców, wywołanych wypowiedzią Posła na Sejm RP dotyczącą potrzeby likwidacji Ośrodka

W trakcie badań przeprowadzono rozmowy z personelem Ośrodka dla Cudzoziemców Ubiegających się o Nadanie Statusu Uchodźcy lub Azylu oraz niektórymi jego mieszkańcami. Zapoznano się także ze stanowiskiem Prezydenta Miasta Łomży oraz Komendanta Powiatowego Policji na temat wspomnianej wyżej sprawy pobicia Czeczenek, a także sytuacji społeczności czeczeńskiej w mieście oraz jej relacji ze społecznością lokalną.

Z informacji przekazanych przez pracowników socjalnych Ośrodka wynikało, iż pobicie dwóch mieszkanki tej placówki było zdarzeniem incydentalnym. W ciągu ostatnich dwóch lat funkcjonowania Ośrodka do pracowników nie docierały żadne sygnały, które wskazywać mogłyby na istnienie napięć lub antagonizmów pomiędzy mieszkańcami Ośrodka a okoliczną ludnością. Tym niemniej, podczas rozmów z osobami wizytującymi część przebywających w Ośrodku cudzoziemców sygnalizowała, iż po tym, jak pobito mieszkanki Ośrodka zaczęła obawiać się o bezpieczeństwo swoje i swoich bliskich.

W ocenie Prezydenta Miasta Łomża, pobicie dwóch Czechenek stanowiło jedynie incydent, a pomiędzy ludnością lokalną a społecznością czecheńską nie dochodzi do konfliktu. Lokalizacja w Łomży i jej okolicach Ośrodków dla Cudzoziemców powoduje jednak określone problemy o charakterze systemowym. Władze miasta nie są bowiem w stanie zaspokoić potrzeb socjalnych i oczekiwań społeczności czecheńskiej zamieszkującej na terenie Łomży, w tym w szczególności osób, które po zakończeniu postępowania o nadanie statusu uchodźcy opuszczają Ośrodek, uzyskując ochronę na terytorium Polski. Miasto nie posiada możliwości zapewnienia tym Cudzoziemcom mieszkań komunalnych, a aktywizacja zawodowa tej grupy jest znacznie utrudniona z powodu braku znajomości języka polskiego i odpowiednich kwalifikacji, liczących się na rynku pracy.

Według wyjaśnień Komendanta Powiatowej Policji, postępowanie w sprawie pobicia mieszkanki Ośrodka dla Cudzoziemców Ubiegających się o Nadanie Statusu Uchodźcy lub Azylu pozostaje w toku, sprawca pobicia nie został dotychczas ustalony. Jednocześnie Policja nie otrzymuje żadnych niepokojących sygnałów, które świadczyłyby o narastaniu konfliktu pomiędzy Czechenami a mieszkańcami miasta. Tym niemniej, jak zapewnił Komendant, podjęte zostały dodatkowe działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa zarówno mieszkańcom Ośrodka, jak i całej społeczności czecheńskiej. Z inicjatywy Komendy Powiatowej Policji zorganizowane zostało spotkanie funkcjonariuszy Policji z cudzoziemcami, mieszkańcom Ośrodka udostępniono specjalny numer telefonu do przedstawiciela Komendanta Powiatowej Policji, a funkcjonariuszy poszczególnych Komisariatów zobowiązano do utrzymywania kontaktów ze społecznością czecheńską zamieszkującą poza Ośrodkiem.

Reasumując stwierdzić należy, że powyższy incydent nie spowodował szczególnych zagrożeń dla bezpieczeństwa przebywających w Łomży Czechenów, ani też wzrostu zagrożenia dla polskich mieszkańców ze strony Czechenów. Incydent ten nosi znamiona zdarzenia o charakterze chuligańskim, zaś jego zbieżność czasowa z niefortunną wypowiedzią Posła zdaje się być jedynie przypadkowa.

Opracował Marcin Sośniak